

Årsberetning 2025

Det Psykiatriske Patientklagenævn i Grønland

Februar 2026

Indholdsfortegnelse

FORORD.....	3
AFSNIT I: Det Psykiatriske Patientklagenævn	4
1.1. Sammensætning	4
1.2. Kompetenceområder og opgaver	4
1.3. Definition af sags- og afgørelsesbegrebet	4
AFSNIT II: 2025 – Antal sager, sagsfordeling m.m.	5
AFSNIT III: Principielle problemstillinger	6

FORORD

I medfør af § 14 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 18. af 24. april 2024 om Forretningsorden for Det Psykiatriske Patientklagenævn skal Det Psykiatriske Patientklagenævn hvert år offentliggøre en beretning om dets virksomhed. Årsberetningen skal udarbejdes i samarbejde med Dronning Ingrid's Hospitals Psykiatriske afdeling, og årsberetningen har derfor været forelagt Dronning Ingrid's Hospitals Psykiatriske afdelingen inden offentliggørelsen. Dronning Ingrid's Hospitals Psykiatriske afdeling bemærker blot, at de løbende arbejder med de udfordringer, som Det Psykiatriske Patientklagenævn påpeger i årsberetningen.

Det Psykiatriske Patientklagenævn er oprettet i henhold til Psykiatrilovens § 46. Nævnets opgaver er at behandle klager over tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvungen opfølgning efter udskrivning, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiskering, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer samt aflåsning af døre i afdelingen.

Efter Psykiatrilovens § 46, stk. 2 består det Psykiatriske Patientklagenævn af en advokat som formand, Landslægen og en repræsentant fra en patientforening, der repræsenterer de sindslidende.

Landslægeembedet varetager Det Psykiatriske Patientklagenævns sekretariatsopgaver.

AFSNIT I: Det Psykiatriske Patientklagenævn

1.1. Sammensætning

Patientklagenævnets formand var i 2025 advokat Kista Høegh Niclasen. Som stedfortræder for formanden var udpeget advokat Charlotte Pedersen.

Det lægelige medlem af Patientklagenævnet var i 2025 landslæge Paneeraq Noahsen. Sundhedsfaglig konsulent Dorthe Kreutzmann fra Landslægeembedet har været stedfortræder for det lægelige medlem.

Formand for Den Psykiatriske Patientforening Esekias Therkelsen har været udpeget som medlem af Patientklagenævnet i 2025. Cecilie Marie Hardenberg har været udpeget som stedfortræder for Esekias Therkelsen i 2025.

Sekretariatet for Patientklagenævnet har i 2025 været varetaget af Flavia Lyberth fra Landslægeembedet.

1.2. Kompetenceområder og opgaver

Det Psykiatriske Patientklagenævn behandler klager over beslutninger om tvangsforanstaltninger, som beskrevet ovenfor i forordet.

Det Psykiatriske Patientklagenævns sager fremkommer ved klager fra patienter, der under indlæggelsen på den psykiatriske afdeling har været udsat for en af de ovenfor anførte former for tvang. Klagen sendes til Nævnet enten ved patientrådgivers mellemkomst eller ved, at klagen fremsættes skriftligt eller mundtligt overfor hospitalets personale, der så formidler klagen videre, så snart den er modtaget, sammen med sagens øvrige akter (lægens erklæring, patientjournal, indlæggelsespapirer, tvangsprotokoller m.m.)

Det Psykiatriske Patientklagenævn kan ved sin afgørelse enten afvise klagen, f.eks. fordi den falder uden for Nævnets kompetence, eller realitetsbehandle klagen. Når Nævnet realitetsbehandler en klage, kan Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse gå ud på, at et tvangsindgreb godkendes, eller at indgrebet findes at være foretaget med urette. Ved klage over en beslutning om tvangsbehandling kan Nævnet endvidere godkende eller tilsidesætte beslutningen.

Er der tale om en klage over tvangsbehandling, der er tillagt opsættende virkning, skal Det Psykiatriske Patientklagenævn træffe sin afgørelse inden for 7 hverdage. Ved klage over andre tvangsindgreb skal Nævnet træffe afgørelse snarest muligt, og hvis afgørelsen ikke er truffet inden 14 dage efter, at klagen er modtaget af Det Psykiatriske Patientklagenævn, skal Nævnet underrette patienten og patientrådgiveren om årsagen, og om hvornår afgørelsen kan forventes at foreligge.

Det Psykiatriske Patientklagenævns møder afholdes på den Psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital. Til mødet indkaldes den patientansvarlige overlæge i sagen, patienten, patientrådgiveren samt evt. andre relevante medarbejdere på den psykiatriske afdeling. Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse træffes i umiddelbar forlængelse af mødet, og det tilstræbes, at afgørelsen fremsendes til sagens parter 1-2 hverdage efter mødet, idet afgørelsen dog skal oversættes, hvilket i nogle tilfælde kan forsinke udsendelsen af afgørelsen.

1.3. Definition af sags- og afgørelsesbegrebet

En sag defineres som patientens klage eller klager til Det Psykiatriske Patientklagenævn, som bliver behandlet på et bestemt møde. Klagen defineres som én klage uanset, hvor mange klagepunkter,

der måtte være tale om. Indgiver den samme patient på et senere tidspunkt en ny klage over en tvangsmæssig foranstaltning, er der tale om en ny sag.

En afgørelse er defineret som en godkendelse eller tilsidesættelse af et tvangsindgreb. Denne definition betyder, at en sag godt kan indeholde flere afgørelser. Træffer Det Psykiatriske Patientklagenævn f.eks. afgørelse vedrørende flere ensartede tvangsindgreb, f.eks. 3 tvangsfikseringer, tæller det statistisk som 3 afgørelser.

Ligeledes, hvis en afgørelse indeholder både en godkendelse, f.eks. af iværksættelse af en tvangstilbageholdelse, og en tilsidesættelse, f.eks. opretholdelsen heraf, tæller dette statistisk som 2 afgørelser.

AFSNIT II: 2025 – Antal sager, sagsfordeling m.m.

Det Psykiatriske Patientklagenævn modtog i 2025 14 sager, hvoraf 1 blev påklaget til Retten i Grønland. To af klagerne blev tilbagekaldt, den ene via patientens patientrådgiver, den anden under Patientklagenævnets møde med patienten, og klagerne indgår derfor ikke i den efterfølgende statistik.

Det Psykiatriske Patientklagenævns gennemsnitlige sagsbehandlingstid har i 2025 været 7,58 dage. Det bemærkes, at sagsbehandlingstiden regnes fra sagens modtagelse i Det Psykiatriske Patientklagenævn til afgørelsens afsendelse til patienten. Sagsbehandlingstiden omfatter således også den tid, der går fra Det Psykiatriske Patientklagenævn modtager patientens klage til alle relevante oplysninger og dokumenter er indhentet. Ligeledes indgår i sagsbehandlingstiden også lørdage, søndage og helligdage.

Der er i 2025 modtaget 4 klager over tvangsbehandling, hvor sagen havde opsættende virkning.

Hovedreglen for Det Psykiatriske Patientklagenævns behandling af klager er, at Nævnets møder afholdes på den Psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital. Der således afholdt møde på den Psykiatriske afdeling i 13 ud af 14 klagesager i 2025.

I Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelser er eksplicit anført, hvorvidt der har deltaget læge, patient og patientrådgiver i behandlingen af en sag på et Nævnsmøde.

Patienten har i 2025 deltaget i 11 ud af 12 behandlede klagesager, i en af sagerne deltog patienten via televideo, og i en af sagerne ønskede patienten ikke at møde. Der har i alle sager deltaget en patientansvarlig overlæge i mødet. I 11 af sagerne har patientens patientrådgiver deltaget i mødet.

Antal af afgørelser i 2025 fordelt på de enkelte tvangsforanstaltninger	
Tvangsindlæggelse	3
Tvangstilbageholdelse	4
Tvangsfiksering	2
Aflåsning af døre	0
Beroligende medicin	1
Tvangsbehandling	6
Antal afgørelser i alt	16

Det Psykiatriske Patientklagenævn godkendte i 12 afgørelser det påklagede tvangsindgreb.

Herudover har Det Psykiatriske Patientklagenævn i 4 sag henstillet til mere omhyggelighed i forbindelse med journalføring samt udfyldning af tvangsprotokoller i forbindelse med indlæggelse. Patientklagenævnet har endvidere i 1 sag kritiseret, at overlægebrevet var mangelfuldt, da det var udarbejdet og underskrevet af en uddannelseslæge, og ikke en overlæge. Afslutningsvis har Det Psykiatriske Patientklagenævn påtalt, at der i flere tilfælde forløber lang tid, fra patienten klager til klagen fremsendes til Det Psykiatriske Patientklagenævn.

Det Psykiatriske Patientklagenævn skal efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren indbringe sine afgørelser vedrørende tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvungen opfølgning efter udskrivning i henhold til § 19, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, samt aflåsning af døre i afdelingen, for retten efter reglerne i retsplejeloven for Grønland, kapitel 28.

Der er i 2025 klaget over én af afgørelserne fra Det Psykiatriske Patientklagenævn. Sagen blev efter samråd med vedkommendes beskikkede advokat hævet før Retten i Grønland kunne træffe afgørelse i sagen.

AFSNIT III: Principielle problemstillinger

Det Psykiatriske Patientklagenævns arbejde har i 2025 givet anledning til drøftelse og behandling af ét principielt spørgsmål, vedrørende overlægens beslutning om tvungen opfølgning for en patient, som samtidig var vurderet til at være uforsvarlig at udskrive på tidspunktet for beslutningen om tvungen opfølgning. Det var på denne baggrund Patientklagenævnets vurdering at forudsætningerne for tvungen opfølgning allerede af den grund ikke var til stede.

Patientklagenævnet er opmærksomme på, at afdelingen har meget betydelige udfordringer med at få ansat det nødvendige antal fagpersoner til håndtering af de store faglige udfordringer og opgaver relateret til psykiatriloven, der således jævnligt må varetages af vikarer uden de optimale forudsætninger.